

Vilniaus universitetas
Medicinos fakultetas

STUDENTŲ MOKSLINĖS VEIKLOS TINKLO LXXVII KONFERENCIJA

Vilnius, 2025 m. gegužės 16 d.

PRANEŠIMŲ TEZĖS

Leidinį sudarė VU MF Mokslo ir inovacijų
skyriaus Studentų mokslinės veiklos
koordinatore Urtė ŽAKARYTĖ

VILNIAUS
UNIVERSITETO
LEIDYKLA

2025

Mokslo komitetas:

doc. dr. Valdemaras Jotautas
doc. dr. Diana Bužinskienė
prof. dr. Violeta Kvedarienė
prof. dr. (HP) Saulius Vosylius
prof. habil. dr. (HP) Gintautas Brimas
Jaun. m. d. Laura Lukavičiūtė-Navickienė
asist. dr. Agnė Abraitienė
gyd. rez. Domas Grigoravičius
doc. dr. Indrė Trečiokienė
prof. dr. Vaiva Hendrixson
doc. dr. Ieva Stundienė
prof. dr. Eglė Preikšaitienė
lekt. gyd. Andrius Apšega
lekt. gyd. Karolina Žvirblytė-Skrebutėnienė

prof. dr. Pranas Šerpytis
lekt. Artūras Mackevičius
dr. Žymantas Jagelavičius
doc. dr. Agnė Kirkliauskienė
dr. Audra Brazauskaitė
asist. dr. Diana Sukackienė
asist. dr. Žilvinas Chomanskis
doc. dr. Kristina Ryliškienė
dr. Rokas Borusevičius
doc. dr. Saulius Galgauskas
jaun. asist. Andrius Žučėnka
Doc. dr. Birutė Brasiūnienė
doc. dr. Jaunius Kurtinaitis
prof. dr. Eugenijus Lesinskas
doc. dr. Goda Vaitkevičienė
prof. dr. Alvydas Navickas

doc. dr. Rima Viliūnienė
prof. dr. (HP) Edvardas Danila
prof. dr. Nomeda Rima Valevičienė
asist. dr. Tomas Aukštikalnis
doc. dr. Vytautas Tutkus
doc. dr. Danutė Povilėnaitė
dr. Andrius Bleizgys
prof. dr. Robertas Stasys Samalavičius
dr. Agnė Jakavonytė-Akstinienė
doc. dr. Jurgita Stasiūnienė
Asist. dr. Arnas Bakavičius
prof. dr. Gilvydas Verkauskas
prof. dr. Sigitas Lesinskienė
asist. dr. Jelena Stanislavovienė
prof. dr. (HP) Janina Tutkuvienė

Organizacinis komitetas:

Ugnė Šilinskaitė
Austėja Zubauskaitė
Aida Kuznecovaitė
Milda Kančytė
Milvydė Marija Tamutytė
Renatas Kedikas
Fausta Timinskaitė
Antanas Simonas Garuolis
Gailė Mikalauskaitė
Gabrielius Leščinskas
Damian Luka Mialkowski
Radvilas Jančiauskas
Maksim Čistov
Ugnė Mickutė
Lina Bludžiutė
Augustė Melaikaitė

Mindaugas Smetaninas
Rafal Sinkevič
Raminta Kasteckaitė
Ernestas Gulbickis
Edgaras Zaboras
Benas Matuzevičius
Sylvia Rogoža
Rūta Valiukevičiūtė
Agnė Vasiulytė
Agata Bruzgul
Valentinas Kūgis
Gabrielė Bielinytė
Vėjas Vytautas Jokubynas
Matas Kuncė
Gintė Grubliauskaitė
Milda Černytė

Julija Grigaitytė
Dovydas Stankevičius
Patricija Griškaitė
Povilas Jurgutavičius
Gediminas Gumbis
Joana Leščevskaja
Gabija Marčiulaitytė
Augustinas Stasiūnas
Alicija Šavareikaitė
Odeta Aliukonytė
Milda Eleonora Gričiūtė
Robertas Basijokas
Elvin Francišk Bogdzevič
Rokas Dastikas

ISSN 2783-7831 (skaitmeninis PDF)

© Tezių autoriai, 2025

© Vilniaus universitetas, 2025

NEIGIAMŲ VAIKYSTĖS PATIRČIŲ ĮTAKĄ ŽMOGAUS PSICHINEI SVEIKATAI

Autorius. Miglė ZABARAUSKAITĖ, VI kursas.

Vadovas. Goda VALANTIEJENĖ, VU MF Klinikinės medicinos institutas, Psichiatrijos klinika.

Tikslas. Įvertinti neigiamų vaikystės patirčių įtaką suaugusio žmogaus psichikos sveikatai.

Metodika. 2025 m. vasario – kovo mėnesiais buvo atlikta anoniminė internetinė apklausa, kurioje dalyvavo 123 asmenys. Klausimyną sudarė klausimai apie neigiamas patirtis vaikystėje ir psichikos sveikatą suaugus. Statistinė analizė atlikta naudojant Microsoft Excel ir R-Commander programas. Rezultatai laikyti statistiškai reikšmingais, kai $p < 0,05$.

Rezultatai. Apklausoje dalyvavo 69 moterys ir 54 vyrai. Didžiausias amžiaus grupes sudarė respondentai nuo 18 m. – 24 m. ir 25 m. – 34 m. Respondentai dažnai arba labai dažnai patyrę psichologinį smurtą vaikystėje, dažniau patyrę depresiją ir kreipėsi pagalbos nei šio smurto nepatyrę asmenys ($X^2 = 16.237$, $df = 8$, $p\text{-value} = 0.039$). Net puse dažnai psichologinį smurtą patyrusių respondentų reguliariai žalojasi ($X^2 = 25.281$, $df = 12$, $p\text{-value} = 0.014$). Fizinį smurtą dažnai patyrę respondentai buvo linkę patirti depresiją, bet nesikreipė pagalbos ($X^2 = 19.984$, $df = 8$, $p\text{-value} = 0.010$). Šie respondentai buvo labiau linkę į vienkartinę savižalą (57%), nei smurto nepatyrę ($X^2 = 47.037$, $df = 12$, $p\text{-value} < .001$). Taip pat prasčiau vertino savo emocinę būklę nei smurto nepatyrę ($X^2 = 29.433$, $df = 16$, $p\text{-value} = 0.021$). Respondentai patyrę seksualinę prievartą dažniau užsiėmė kartotine savižala nei tie, kurie prievartos nepatyrė ($X^2 = 15.690$, $df = 6$, $p\text{-value} = 0.016$). Šie asmenys taip pat dažniau mąstė apie savižudybę ($X^2 = 12.768$, $df = 6$, $p\text{-value} = 0.047$). Respondentai, kurie nurodė, kad dažniausiai vaikystėje jautė savo šeimos meilę ir palaikymą teigė besijaučiantys gerai, bet patiriantys nedidelį stresą (50,8%), tuo metu tie, kurie meilę patyrė tik kartais dažniau nurodė besijaučiantys labai prastai (66,7% $X^2 = 32.506$, $df = 16$, $p\text{-value} = 0.009$).

Išvados. Neigiamos vaikystės patirtys didina psichikos sutrikimų atsiradimo riziką suaugus.

Raktažodžiai. Neigiamos vaikystės patirtys; psichikos sveikata.